The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science
Doi number:http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2894
Number: 36 , p. 251-263, Summer II 2015
Yayın Süreci

Yayın Geliş Tarihi **28.04.2015**

Yayınlanma Tarihi **20.08.2015**

MEDYA VE SUÇ KORKUSU ARASINDAKİ İLİŞKİ

A RELATIONSHIP BETWEEN MEDIA AND FEAR OF CRIME

Yrd. Doç. Dr. Meral ÖZTÜRK
Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü

Özet

Bu güne kadar medyada yer alan haberlerin içeriği ve bu haberlerin toplumdaki etkileri üzerine çok sayıda çalışma yapılmıştır. Medya ve suç korkusu arasındaki ilişki bu çalışmalara eklemlenen yeni konulardandır. Suç korkusu modern toplumların karşılaştığı sosyal problemlerden birisidir. Kavram, bireylerin herhangi bir suçun mağduru olma korkularını ima etmektedir. Başta kriminoloji olmak üzere sosyal bilimlerin içerisinde yer alan pek çok disiplin, suç korkusunu incelemektedir. Olgu, mağduriyet korkusuna yol açan bireysel hem de çevresel faktörleri ele alan kuramlarla açıklanmaya çalışılmaktadır. Bu bağlamda suç korkusunun dinamiklerini belirlemek amacıyla Savunmasız Teorisi, Mağduriyet Teorisi, Düzensizlik Teorisi ve Toplumsal Kaygı Teorisinden yararlanılmaktadır. Medyanın suça maruz kalma korkusu üzerindeki etkisini televizyon ve gazetelerde yer alan suç haberlerinin insanlarda dolaylı mağduriyet yarattığını, bununda suça maruz kalma korkusunu yükselttiğini öne süren Mağduriyet Teorisi temelinde tartışılmaktadır.

Bu çalışma yukarıdaki görüşler ışığında medya ve suç korkusu arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma Cumhuriyet Üniversitesinde okuyan 35 kız öğrenciyle yapılmıştır. Çalışmada medyada yer alan suç haberlerinin kadınlar üzerindeki etkisini ortaya koymak amacıyla kalitatif araştırma yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, medyadaki suç haberlerini yakından takip eden kadınların mağduriyet korkularının diğerlerine oranla daha yüksek olduğunu göstermektedir. Kadınlar özellikle medyada yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinden olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu korkuları onların suç mağduru olmamak için çeşitli önlemler almasına neden olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Medya, Suç korkusu, Suç Haberleri, Mağduriyet, Yetiştirme Teorisi

Abstract

There have been a number of studies on the content of the news in the media and their impacts on society until now. The relationship between media and fear of crime is among the new issues added to these researches. Fear of crime is a contemporary social problem which modern societies face with. The concept can be defined as an anticipation of being victim of any crime. Primarily an area of interest in criminology, fear of crime has been analysed by many disciplines in social sciences. Fear of crime can be explained theories including personal and environmental factors that

generate fear of victimization. In this context; Vulnerability Theory, Victimization Theory, Disorganization Theory and Community Concern Perspective are used to reveal dynamics of fear of crime. The impact of the media is discussed mainly on the basis of Victimization Theory which claims that crimes on television news and newspapers cause indirect victimization that increases fear of crime.

In the light of explanations above, this study aims to analyze the relationship between media and fear of crime. The research was conducted with 35 female students studying in different departments in the Faculty of Arts in Cumhuriyet University. A qualitative research technique was used to explore the impact of crime news in media on women. The findings obtained in this study supported the idea that higher media exposure to crime raises women's fear of crime. Especially the news about violence against women affects women negatively. Thus, they should take various measures not to be a victim of crime.

Key Words: Media, Fear of Crime, Crime News, Victimization, Cultivation Theory

GİRİŞ

14 Şubat 2015 tarihinde gazete ve televizyonlarda yer alan bir cinayet haberinin tüm ülkeyi nasıl sarstığı hala hafızalarda tazeliğini korumaktadır. Haberlere göre 3 gün önce kaybolan üniversite öğrencisi Özgecan Aslan isimli genç kızın cesedi, Mersin'in Çamalan Köyü yakınlarındaki bir dere yatağında bulunmuştur. Cinayete kurban giden kızın Mersin-Tarsus arasında sefer yapan bir dolmuş şoförünün cinsel tacizine karşı direndiği için bıçaklanarak öldürüldükten sonra yakıldığı yine haberlerden öğrenilmiştir.

Cinayet medyanın yoğun ilgi gösterdiği olaylardan birisidir. Tıpkı Münevver Karabulut cinayetinde olduğu gibi medya organları haberi günlerce tüm detaylarıyla izleyicilerine sunmuştur. Haberlerin içeriği incelendiğinde olayın duygusal boyutunun ön planda olduğu görülmektedir. Örneğin 14 Şubat 2015 tarihinde Kanal D ana haber sunucusunun "Kanımız dondu!" ifadeleriyle başlayan cinayet haberi, "Öğlen çıktı okuldan, arkadaşı da yanındaydı. Yemek yediler, akşam o dehşet minibüsüne bindiler. Arkadaşı yolda indi. Özgecan, evine doğru devam etti. Minibüsün son yolcusuydu. Bu onun son yolculuğu oldu." şeklinde cümlelerle hikâyelendirilerek dakikalarca sürmüştür. Aynı gün Star TV ana haber bülteni sunucusu ise"En sevdiğiniz birinin sizden yardım isteyen sesini düşleyin ve ne hissediyorsanız katil zanlılarının yüzüne öyle bakın." cümlesiyle başlayan haberde olayın tüm detaylarına yer verilmiştir. 15 Şubat tarihinde ise ana haber bültenlerinde katil zanlısının polise verdiği ifadelerin tüm çıplaklığıyla izleyicilere sunulduğu görülmektedir. 16 Şubat tarihinde Kanal D ana haber bülteni taziye çadırından canlı yayınlanmış; kurbanın anne, baba ve akrabalarının konuyla ilgili görüşlerine ve üniversite öğrencileriyle yapılan söyleşiye yer verilmiştir. Haber programının neredeyse tamamı cinayete ayrılmıştır. 17 Şubat 2015 tarihindeki ana haber bültenlerinin hepsinde anne ve babanın kızlarının mezarını ziyaretleri esnasında yaşananlar saniye saniye gösterilmiştir.

O günlere ait gazeteler tarandığında da benzer bir durumla karşılaşılmaktadır. Örneğin; 14 Şubat 2015 tarihli Posta Gazetesinde "Özgecan'ı bıçaklayıp yaktılar." başlığı altında Özgecan Aslan'ın resmine yer verilmiş ve resmin hemen altında büyük harflerle "VAHŞET" ifadesi kullanılmıştır. Haberin detaylarıysa iç sayfadan verilmiştir. 15 Şubat tarihli Milliyet Gazetesi, "Yüzünde Özgecan'ın tırnak izleri var." başlığıyla maktulün kefene sarılı resmini ilk sayfadan göstermiştir. 17 Şubat tarihli Habertürk Gazetesinde de "Bir olursak meleklerin kanadı kırılmaz." sürmanşetiyle Özgecan Aslan cinayetine dair haberler ve bitmeyen öfkeden bahsedilmiştir. "Şiddet çocuğu", "İçler acısı: Ellerini canlıyken kesmiş.", "Tam bir suç makinesi." alt başlıkları da yine birinci sayfadan verilmiştir.

Gazetelerin internet sayfalarında ise haberlerin veriliş tarzının daha dramatik olduğu gözlemlenmektedir. Örneğin; henüz cinsel saldırının gerçekleşip gerçekleşmediği kesinleşmemesine rağmen Cumhuriyet Gazetesi 14 Şubat tarihinde "Tecavüz edildikten sonra yakılarak öldürülen Özge Aslan'ın Cenazesi, Mersin şehir mezarlığına defnedildi." ifadeleriyle okuyucularına konuyla ilgili haberleri sunmuştur. Aynı tarihli Milliyet Gazetesinin internet sayfasında katil zanlısının cinayet anına dair ifadeleri, "Yaşarken Kesti; Bayanı Yaktım; Minibüste tecavüze kalkıştı." gibi alt başlıklar altında verilmektedir.

Olayın basında yer almasının ardından siyasetçisinden ev hanımına, yaşlısından gencine tüm kesimlerde büyük infiale yol açtığı görülmektedir. Medyada siyasetçilerin olayla ilgili kişisel duygularını ifade eden beyanları yayımlanmış, Türkiye'nin dört bir tarafında olayı protesto amaçlı yürüyüş ve gösteriler düzenlenmiştir. Bu gösterilerde yer alan kadınların taciz ve tecavüz korkuları, uzatılan mikrofonlara yansımış; kadınlar karşılaştıkları cinsel taciz olaylarını toplumla paylaşmaya başlamışlardır. Anne ve babalar çocuklarının güvenlikleriyle ilgili endişelerini dile getirmişlerdir.

Özgecan Aslan cinayeti medyanın gündeminde olan ilk ve son cinayet değildir elbette. Suça dair haberlerin gerek yazılı gerekse görsel medyada her gün sıklıkla haber konusu yapıldığı, ana haber kuşaklarının yarısının neredeyse şiddet ve suç içeren haberlere ayrıldığı görülmektedir. Bu çalışma Özgecan Aslan cinayetine dair haberlerle birlikte toplumda varlığı daha da hissedilen ve son dönemlerde popüler bir konu haline gelen suça maruz kalma korkusu üzerinde medyanın rolünün ne olduğuna odaklanmaktadır. Araştırma, özellikle kadınların mağduriyet korkuları ile medya arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda cevap aranacak sorular şunlardır:

1. Medya kadınların suça maruz kalma korkularını etkilemekte midir? Etkiliyorsa bu hangi yönde bir etkidir?
2. Medya araçlarından hangisi kadınların korkularının yükselmesinde daha etkilidir?
3. Medyada yer alan suç olaylarından en çok hangisi kadınların korkularını yükseltmektedir?
4. Medyadaki haberler nedeniyle korkuları yükselen kadınlar mağduriyet yaşamamak için ne tür önlemler almaktadır?

Medyada yer alan şiddet ve suç haberlerinin bireyler ve toplumlar üzerindeki etkileriyle ilgili pek çok çalışma yapılmıştır. Konuyla ilgili çalışmaların büyük kısmının Batı Avrupa ve Amerika'da yoğunlaştığı ve çalışmalar neticesinde birbirinden farklı bulguların ortaya çıktığı görülmektedir. Örneğin Heath ve Petratitis (1987), Amerika'da ülke genelinde 379 kişiyle yaptıkları telefon görüşmesi sonucunda televizyonun uzak kentsel ortamlardaki suça maruz kalma korkusunu yükselttiğini ancak yakın çevrede insanların korkuları üzerinde etkili olmadığını ortaya koymuşlardır. Liska ve Baccaglini, gazetelerin ilk sayfasında verilen yerel cinayet haberlerinin halkın korkusunu yükselttiğini saptamışlardır (1990:372). Chiricos, Escholz ve Gertz (1997), yerel televizyonda ve radyoda verilen haberlerin suç korkusunu yükselttiğini belirlemişlerdir. Aynı çalışmada gazete haberlerinin ise suç korkusu üzerinde etkisi olmadığı görülmüştür. Benzer şekilde Ditton, Chadee, Farrall, Gilchrist ve Bannister (2004), gazete okumak ile suç korkusu arasında bir ilişkiden bahsedilemeyeceğini saptamışlardır. Chiricos, Padgett ve Gertz (2000) tarafından yapılan bir başka çalışmada da özellikle yerel haberlerin suç korkusu üzerindeki etkisi ortaya konulmuştur. Sözü edilen araştırmacılar, Florida eyaletinde 2250 kişiyle yapılan araştırmadan elde ettikleri bulgulara göre ulusal ve yerel haberlerin bireylerin suça maruz kalma korkusunu yükselttiğini ancak yerel haberlerin yüksek suç oranına sahip mahallelerde oturan veya yakın geçmişte suç mağduru olanların korkuları üzerindeki

etkisinin daha güçlü olduğunu belirlemişlerdir. Genel televizyon kanallarını izlemenin ise suç korkusuyla ilişkisi olmadığı ortaya konulmuştur.

Türkiye'de ise medyanın suç korkusu üzerindeki etkisine yönelik tek çalışmaya rastlanmıştır. Kuzey Amerika Üniversitesinde (University of North America) yapılan yüksek lisans tezi kapsamında Erdönmez (2009), İstanbul'da yaşayanların suça maruz kalma korkusu üzerinde medyanın etkisini incelemiştir. Yapılan çalışma sonucunda televizyon seyredenlerin korkularının diğer kaynakları kullananlara göre daha yüksek olduğu ortaya konmuştur. Bu çalışma haricinde özellikle bu iki değişken arasındaki ilişkiye odaklanan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak Kul (2009), Çardak (2012) ve Öztürk (2015) tarafından suça maruz kalma korkusu üzerine yapılan çalışmalarda medyanın suç korkusunu etkileyen değişkenlerden birisi olarak ele alındığı görülmektedir. Hem Kul hem de Öztürk, medya ve suç korkusu arasında pozitif bir ilişkiden bahsederken, Çardak kadınların suça maruz kalma korkusu üzerinde medyanın etkisinin değişken olduğunu ortaya koymuştur.

Bu çalışma kapsamında yapılacak araştırma Türkiye'de konuyla ilgili çok sınırlı çalışmalardan bir tanesi olacağından, elde edilecek bulguların literatüre sağlayacağı katkının önemli olacağı düşünülmektedir.

Araştırma iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde suç korkusunun tanımı yapılacak ve nedenlerini ortaya koyan teorilere yer verilecektir. Ardından medya ve suç korkusu ilişkisinin teorik boyutuna değinilecektir. Araştırmanın ikinci bölümünde ise elde edilen bulgular ele alınacak ve literatür ışığında yorumlanacaktır.

I. SUÇ KORKUSU

Suç korkusu ile ilgili çalışmalar 1960'lı yıllarda Amerika Birleşik Devletlerinde yaşanan siyasi ve sosyal sorunların (Kennedy suikastı, gettolarda yaşanan isyanlar ve ırksal problemler gibi) ardından başlamıştır. Kanun Uygulama ve Adalet Dairesi Başkanlık Komisyonu'nun (President's Crime Comission on Law Enforcement and Administration of Justice) 1966 yılında yaptırdığı çalışma, Amerikalıların önemli bir kısmının suç mağduru olmaktan korktuğu ve söz konusu korku nedeniyle davranışlarını kısıtladığını ortaya koymuştur. Rapora göre halkın %43'ü suça maruz kalma korkusu nedeniyle gece dışarı çıkamamakta, %35'i yabancılarla konuşmamakta, %21'i gece arabayla gitmeyi tercih etmekte, %20'si ise suça maruz kalmamak için başka bir muhite taşınmak istemektedir (Jackson, 2006: 4). Bunun üzerine başlatılan akademik çalışmalar, suç korkusunun modern toplumlarda ortaya çıkan önemli sosyal sorunlardan birisi haline geldiğini (Hale, 1996: 79), bu korkunun bireylerin sadece psikolojik açıdan zarar görmesiyle sınırlı olmadığını; toplumsal dayanışma ve istikrarı zayıflattığını, huzur ve düzeni bozduğunu (Sampson, 1991: 51), insanlar arasında ayrışma ve yabancı düşmanlığını körüklediğini göstermiştir (Amerio ve Roccato, 2005: 18).

Suç korkusu bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutları olan karmaşık bir kavramdır. Bu nedenle tam olarak ne anlama geldiği konusunda evrensel bir uzlaşının ortaya konması güçtür (Hale, 1996: 84). Suç korkusunun bilişsel boyutu risk algısının oluştuğu rasyonel düşünme sürecini içerirken, duygusal boyutu korku ile ilişkilendirilen duygulara vurgu yapmaktadır. Suç korkusunun davranışsal yönü ise suç eylemine karşı gösterilen fiziksel tepkileri ima etmektedir (Franklin, Franklin ve Fearn, 2008: 205). Literatürde bu üç boyutun birbirinden ayrılması ve duygusal boyutun ön plana çıkarılması gerektiği yönünde iddialar vardır (Bkz.: Ferraro, 1995). Bu eleştiriler çerçevesinde suç korkusunun son dönemlerde çoğunlukla duygusal boyutuyla tanımlandığı görülmektedir. Ferraro, kavramı duygusal boyutuyla tanımlayan sosyologlardan birisidir. Ona göre (1995: 22), suç korkusu bireyin suç veya suç ile ilişkilendirdiği sembollere karşı geliştirdiği duygusal tepki veya anksiyete

duygusudur. Benzer şekilde Warr (2000: 453), suç korkusunu algılanan çevreye karşı geliştirdiğimiz duygusal reaksiyon olarak tanımlamaktadır. Bu çalışma kapsamında da bu yönde bir anlayış benimsenmiştir.

Literatürde suç korkusunun nedenleri üzerinde farklı teoriler öne sürülmektedir. Bu teorileri Savunmasızlık Teorisi, Mağduriyet Teorisi, Düzensizlik Teorisi ve Toplumsal Kaygı Teorisi olarak sınıflandırmak mümkündür.

Savunmasızlık Teorisi, fiziksel ve sosyal açıdan kendilerini savunmasız ve incinebilir görenlerin suç korkusunun daha yüksek olduğunu savunmaktadır. Fiziksel savunmasızlık daha çok cinsiyet ve yaş değişkeni temelinde tartışılmaktadır. Özellikle kadınlar ve yaşlılar herhangi bir suç eylemine karşı koyacak fiziksel güçten yoksun olduklarından suça maruz kalma korkuları daha yüksektir (Rader, Cossman ve Porter, 2012: 134). Sosyoekonomik statüsü düşük olanlar ile azınlıklar ise sosyal yönden savunmasız grupları oluşturmaktadır. Toplumdaki düşük pozisyonları nedeniyle bu iki grubun mağduriyet korkusu daha yüksektir (Skogan ve Maxfield, 1981: 69-78).

Mağduriyet Teorisi, direkt veya dolaylı yoldan suç mağduru olanların suça maruz kalma korkularının daha yüksek olacağını öne sürmektedir (Melde, 2007: 12). Direkt mağduriyet, bireyin bizzat kendisinin bir suçun mağduru olmasına göndermede bulunmaktadır. Dolaylı mağduriyet ise bireyin etrafında tanıdığı bir kimsenin suça maruz kalmasıyla yaşadığı mağduriyeti ifade etmektedir. Birey kendisi mağduriyet yaşamasa da bir suç eyleminden haberdar olduğunda korku hissetmektedir. Dolayısıyla olay sadece mağduru etkilemekle kalmamakta aile fertlerini, arkadaşlarını, komşularını ve toplumu da etkilemektedir (Greenberg ve Ruback, 1992: 3). Medyanın suç korkusu ile ilişkisi daha çok dolaylı mağduriyet kapsamında tartışılmaktadır.

Düzensizlik Teorisi, çevredeki fiziksel (etrafta metruk ev ve araçların varlığı, başıboş köpekler, loş aydınlatma) ve sosyal (etrafta sarhoşların, dilencilerin ve çetelerin varlığı) özelliklerin suça maruz kalma korkusunu etkilediğini öne sürmektedir (Skogan ve Maxfield, 1981). Toplumda artan düzensizlik mahalle sakinlerinde mahallenin artık güvenli bir yer olmadığı düşüncesini pekiştirmektedir. Bu durum, etrafta olup biteni umursamamalarına yol açmaktadır. Gerek psikolojik gerekse fiziksel anlamda kendilerini toplumdan soyutlayarak evlerine kapanan, toplumsal organizasyonlara ve kolektif faaliyetlere katılmaktan kaçınan bireyler dolayısıyla daha çok korkmaktadır (Karakuş, 2013: 4). Düzensizlik Teorisini kendi geliştirdiği Risk Değerlendirmesi Modelinde kullanan Ferraro (1995: 15) ise bireylerin risk tahmini yaparken çevrelerinden aldıkları bilgileri kullandığını iddia etmektedir. Birey etrafında tehlike oluşturacak düzensizlikler olduğunu görürse, suça maruz kalma konusunda daha fazla kaygılanacaktır. Bireylerin algıladıkları düzensizlik yükseldikçe suç korkuları da yükselecektir.
Toplumsal Kaygı Teorisi ise mahalledeki iç dinamikler üzerine odaklanmaktadır (Melde, 2007: 13). Kuram, mahallede düzensizliğe yol açan heterojen yapı, hızlı nüfus hareketliliği, yoksulluk gibi etkenlerin mahalle sakinleri arasındaki sosyal dayanışma ve bağı zayıflattığını, sosyal sermayenin etkin kullanımını sınırladığını ve böylece suçlu ve sapkınlara karşı oluşturulan enformel sosyal kontrol mekanizmalarının işe yaramadığını öne sürmektedir. Bu durum bireylerin korkularını da yükseltmektedir (Başıbüyük ve Karakuş, 2010: 80-81).

II. MEDYA VE SUÇ KORKUSU

Toplumun ortaya çıkması için gerekli unsurlardan birisi iletişimin varlığıdır. İletişim gündelik hayatın her anında deneyimlenen bir olgudur. Bireyler jest ve mimiklerle, sözcüklerle, beden hareketleriyle ya da semboller aracılığıyla diğer insanlarla etkileşim içine girmektedir (Cangöz, 2013: 3).

Latince kökenli "communis" kavramına dayanan iletişim; Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlükte (2011: 1173) "duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme, komünikasyon" şeklinde tanımlanmaktadır. İletişimin ortaya çıkabilmesi için iletiyi gönderen (kaynak) ve ona muhatap olan hedef kitlenin bulunması gerekmektedir. Ayrıca iletişim esnasında gönderilen bir bildirimin (mesaj) bulunması da şarttır (Ilgaz Büyükbaykal, 2005: 72).

Mesaj alışverişi iki kişi arasında olabileceği gibi bir kaynaktan tüm topluma da yayılabilmektedir. Mesajın bir kaynaktan topluma aktarılması biçimine kısaca "kitle iletişimi" denilmektedir (Aydeniz, 2012: 15). Kitle iletişiminin gelişimi kapitalizmin gelişimiyle paralellik göstermektedir. 19. yüzyılın sonlarında başlayan teknolojik gelişmeler, kitle iletişim araçlarının insanların gündelik yaşamının her anına sızmasına yol açmakla kalmamış, ülkelerin politik ve ekonomik işleyişine kadar tüm alanlarda etkin bir rol oynamasını da sağlamıştır (Cangöz, 2013: 31-32). Küreselleşme sürecinde iletişim teknolojilerinde yaşanan devrimlerle birlikte bu etkinin daha da yayıldığı, zaman ve mekân farkının ortadan kalktığı, insanların dünya ölçeğinde buluşabilir hale geldiği görülmektedir.

Kitle iletişim sürecinin en önemli organizasyon biçimi medyadır (Aydeniz, 2012: 16). Medya kısaca, "kitlelere mesajlar göndererek onları olaylardan haberdar eden, halkın bilgilendirilmesinde, eğitilmesinde ve toplumsal sorunlar üzerinde tartışma platformları yaratabilen gazete, dergi, TV, radyo, internet gibi kitle iletişimini sağlayan araçlar toplamına verilen isimdir" (Türk, 2013: 55).

Modern toplumlarda haber almanın en önemli araçlarından birisinin artık medya olduğundan kimsenin şüphesi yoktur. İnsanlar, medya organları aracılığıyla siyasetten sanata, spordan ekonomiye dair tüm gelişmeleri kolayca öğrenebilmektedir. Güncel olaylarla ilgili haberler, yine medya yoluyla izleyici/dinleyici/okuyuculara aktarılmaktadır. Bu haberler içerisinde suça dair haberler bir önemli yer tutmaktadır. Zira insanlar, etraflarında olup bitenden haberdar olmak ve güvenlikleriyle ilgili bilgi edinmek istemektedir. Medya kimi zaman bireylerin güvenlikle ilgili endişelerini izlenme veya okunma oranlarını artırmak amacıyla kullanmaktadır (Gökulu ve Hosta, 2013: 1838). İşlenen suçun toplumda yaratacağı etki ne kadar büyükse medyanın o suç olayını haber yapma olasılığı o kadar fazladır. Bu açıdan bakıldığında özellikle kadına yönelik şiddet olaylarının sıklıkla haber konusu yapıldığı (Gökulu, 2012: 68), hırsızlık vakalarına ait güvenlik kamerası görüntülerinin tıpkı film gibi izleyiciye sunulduğu (Cereci, 2013: 9), mağdur veya mağdureler hakkında izleyiciyi etkileyecek vurgularla anlatımın yapıldığı gözlemlenmektedir. Williams ve Dickson (1990: 361-364), medyanın suçları aktarma şekillerinin insanların olaylara bakış açıları, tutum ve düşünceleri üzerinde etkili olduğunu savunmaktadır. Bu tür haberler insanların korkularını yükseltmektedir (Williams ve Dickson, 1990: 361-364).

Medyanın insanların korkuları üzerindeki etkisini inceleyen ilk araştırma Gerbner ve arkadaşları tarafından yapılmıştır. 1960'larda başlayan ve uzun süre devam eden "kültürel göstergeler projesi", kurumsal çözümleme, mesaj sisteminin çözümlemesi ve yetiştirme çözümlemesi olarak üç bölümden oluşmaktadır. Kurumsal çözümleme, medya mesajlarının kitlesel akışını yöneten politikaların oluşumunu ortaya koymayı; mesaj sisteminin çözümlemesi, televizyon dünyasının izleyicilerine sunduğu eğilim ve özellikleri betimlemeyi; yetiştirme çözümlemesi ise televizyonun insanların sosyal gerçeklik ile ilgili düşünceleri üzerine etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Proje sonunda özellikle ana yayın kuşağındaki televizyon programlarında büyük oranda şiddet içerikli haberlerin yer aldığı saptanmıştır. Televizyon şiddetine çokça maruz kalmak insanların sosyal gerçekliği algılamasında önemli rol oynamaktadır (Gerbner, 1998: 179). Televizyonun verdiği mesajları aşırı derecede tüketenler,

gerçek dünyadan kopmakta, televizyonda sunulan dünyayı gerçekmiş gibi algılamaya başlamaktadır (Weitzer ve Kubrin, 2004: 499). Özellikle şiddet haberlerini izleyenlerde Acımasız Dünya Sendromu (Mean World Syndrome) gelişmektedir. Şiddet suçları üzerinde orantısız haber yapan televizyon programları, zihinlerde dünyanın korkunç, tehlikeli ve ürkütücü bir yer olduğu algısını yaratmaktadır (Griffin, 2000: 358-360). Bilinçaltında, her an suç işleniyor düşüncesi gelişen insanların korku ve güvensizlik algıları yükselmektedir (Gerbner ve Gross, 1976: 391).

Medya ve suç korkusu arasındaki ilişkinin belirginleşmesinde izleyicilerin özelliklerinin önemli olduğu da savunulmaktadır. Örneğin; Chiricos ve arkadaşları (1997:343), izleyicilerin medyada yer alan suç haberlerini anlamlandırma ve yorumlama sürecinde, içinde bulundukları sosyal durumun etkili olduğunu öne sürmektedir. Bu görüşü doğrulayan çalışmalardan birisi Chiricos ve arkadaşları (2000: 778) tarafından yapılmıştır. Florida'da 2092 kişiyle yapılan araştırmada yaş, cinsiyet, ırk, mağduriyet ve suç algısı kontrol altında tutulduğunda televizyon ve radyoda yer alan suç haberlerini takip edenlerin suç korkularının yüksek olduğunu saptamışlardır. Araştırma bulgularına göre özellikle yüksek suç oranına sahip mahallelerde oturanlar ile yakın zamanda mağduriyet yaşayanlar üzerinde yerel suç haberlerinin etkisi daha fazladır.

III. YÖNTEM

A. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Örneklem, Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin farklı bölümlerinde okuyan ve rastgele örnekleme tekniğiyle belirlenen 35 kız öğrenciden oluşmaktadır.

B. Veri Toplama Aracı

Araştırmada yarı yapılandırılmış mülakat soruları kullanılmıştır. Mülakatta sosyodemografik sorular yanında katılımcıların suç korkularını, medyadaki suç haberlerini ne ölçüde takip ettiklerini, medyadaki suç haberlerinden ne yönde etkilendiklerini ve suça maruz kalmamak için ne tür önlemler aldıklarını anlamaya dönük sorular yer almaktadır.

Mülakat tekniği, kadınların suça maruz kalma korkularını ortaya çıkarmada derinlemesine analiz imkânı sunmaktadır. Farrall, Bannister, Ditton ve Gilchrist (1997: 661), kantitatif yöntemlerle hazırlanan anket sorularının korkunun üretildiği sosyokültürel durumları, geçici ve mekansal korkuyu içermediğini öne sürmektedir. Kadınların korkularının altında yatan nedenlerin en doğru şekilde kalitatif yöntemlerle elde edilebileceği iddia edilmektedir. Benzer şekilde Hale (1996: 92), bireysel farklılıkları ortaya çıkarmak, katılımcıların geçmişte yaşadıkları hakkında bilgi edinmek için odak grup çalışması ve derinlemesine mülakatı içeren kalitatif çalışmaların yoğunlaşması gerektiğini vurgulamaktadır.

C. Verilerin Analizi

Çalışma kapsamında 20 Mart 2015 ila 30 Mart 2015 tarihleri arasında öğrencilerle mülakat yapılmıştır. Mülakatta elde edilen veriler, kendi içerisinde sınıflandırmaya tabi tutulmuş; akabinde kategorize edilen cevaplar yorumlanmıştır. Medya ve suç korkusu arasındaki ilişki ise ki kare istatistik tekniği kullanılarak analiz edilmiştir.

III. BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırma Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin farklı bölümlerinde okuyan 19-23 yaş arası kız öğrencilerle yapılmıştır. Araştırmaya katılanların yaş ortalaması 20'dir.

Mülakatta katılımcılara öncelikle kitle iletişim araçlarını kullanıp kullanmadıkları, eğer kullanıyorlarsa ne sıklıkta kullandıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgulara göre katılımcılar, medya organlarını sık kullanmaktadır. Özellikle internet kullanımı yaygındır. Öyle ki, 33

katılımcı her gün düzenli olarak interneti kullandıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılardan yalnızca ikisi interneti ara sıra kullandığını söylemiştir. İnternet başında geçirilen zaman 2 ila 13 saat arasında değişmektedir. Örneklem grubu, interneti çoğunlukla sosyal medyayı takip amaçlı kullandıklarını ancak haber sitelerini de düzenli takip ettiklerini söylemiştir. Gençler, günlük gazeteleri çoğunlukla internet üzerinden takip etmeyi yeğlemektedir. Bulgular, Türkiye İstatistik Kurumu Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması 2014 yılı sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Söz konusu araştırma sonuçları da interneti en çok kullananların 16-24 arası yaş grubu olduğunu ortaya koymaktadır. Bilgisayar ve internet kullanımı erkeklerde kadınlara oranla daha yüksektir. Aynı araştırmada saptanan bir başka bulgu ise insanların interneti çoğunlukla sosyal medyayı takip etmek amaçlı kullandıklarıdır. 2014 yılının ilk üç ayında internet kullananların %78.8'inin sosyal paylaşım sitelerine girmek; %74.2'sinin online haber, gazete ya da dergi okumak; %67.2'sinin mal ve hizmetler hakkında bilgi almak; %58.7'sinin oyun, müzik, film, görüntü indirme veya oynatmak; %53.9'unun e-posta göndermek-almak için interneti kullandığının tespit edildiği görülmektedir (www.tuik.gov).

İnternetten sonra en çok takip edilen medya aracının televizyon olduğu görülmektedir. 20 katılımcı, televizyon programlarını günlük takip ettiklerini ifade etmektedir. Katılımcıların televizyon karşısında harcadığı süre 1 ila 4 saat arasındadır. Genellikle dizi veya film seyretme amacıyla kullanıldığı söylenen televizyonda, ana haber bültenlerinin de büyük oranda takip edildiği görülmektedir. Televizyonu günlük takip ettiğini söyleyenlerin %95'i ana haber bültenlerini de yakından takip ettiklerini ifade etmektedir. Düzenli televizyon seyretmediklerini ifade edenlerin büyük bir kısmı da ana haber bültenlerini ara sıra takip ettiklerini söylemektedir.

Araştırmaya katılanlara suç ile ilgili bilgileri en çok nereden edindikleri sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %80'i suçla ilgili haberleri en çok medya organları vasıtasıyla öğrendiklerini ifade etmektedir. Bulgular suç haberlerinin öğrenilmesinde medyanın büyük rol oynadığını göstermektedir. Geri kalan 7 kişi ise suç olaylarını çevrelerinden öğrendiklerini söylemektedir. Çalışmada elde edilen bulgular konuyla ilgili yapılan diğer çalışmaların bulgularını da desteklemektedir. Örneğin; Öztürk (2015: 212), Mersin'de yaptığı çalışmada katılımcıların % 89.97'sinin suç haberlerini TV, gazete, dergi, internet gibi medya araçları vasıtasıyla öğrendiğini ortaya koymuştur. Sonuçlar, modern toplumlarda medyanın en önemli bilgi kaynağı olarak kullanıldığını göstermesi bakımından önemlidir. Suç ve suça dair haberlerin medyada sıkça gösterilenler arasında olduğundan bu konudaki bilgilerin medya yoluyla edinilmesi doğaldır. Bireyler artık sadece yakın çevrelerinde olup biteni değil; uzakta olanları da medya vasıtasıyla takip edebilmektedir.

Medyada yer alan suç haberlerinin yakından takip edilip edilmediği sorusunu 22 katılımcı olumlu yönde cevaplamıştır. Diğer bir ifadeyle örneklemin %62.85'i suç haberlerini özellikle takip ettiklerini ifade etmektedir. Bu görüşü bildirenlerin çok büyük bir kısmı bu tür haberlerin nasıl bir çevrede yaşanıldığı hakkında ipucu vermekte olduğunu savunmaktadır. 13 katılımcı ise suça dair haberleri özellikle takip etmeseler de bu tür bir habere rastladıklarında okuduklarını/izlediklerini söylemektedir. Tablo 1, elde edilen sonuçları özetlemektedir.

Tablo 1. Katılımcıların Medyadaki Suç Haberlerini Yakından İzleme Durumu

	N	**%**
Yakından takip ederim	22	62.85
Takip etmem	13	37.14
TOPLAM	35	100

Medyanın özellikle hangi tür suç haberlerine yer verdiği sorusuna örneklem grubundan 30 kişi kadına yönelik şiddet diye cevaplamıştır (Bkz.: Tablo 2). Medyanın kapitalist toplumlarda "kar amacı güderek hareket eden bir kurumsal yapıya" sahip olduğu düşünülünce izlenirliği veya okunabilirliğini yükseltmek amacıyla daha çok ses getireceğini düşündüğü haberleri ön plana çıkardığı görülmektedir. Hatta bu kaygıyla bazen medya sorumlu yayıncılık anlayışından uzaklaşabilmektedir (Gökulu ve Hosta, 2013: 1838). Kadına yönelik suç haberleri de toplumda en çok ses getiren haberlerdendir. Bu nedenle sık sık bu yönde haberler yapılmaktadır.

Tablo 2. "Medya Sizce Hangi Suç Türünü Sıklıkla Haber Yapmaktadır?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	N	**%**
Kadın cinayetleri	30	85,71
Diğer (çocuk istismarı, hırsızlık vb.)	5	14,28
TOPLAM	35	100

Bu çalışma kapsamında katılımcılara medyanın suç haberlerini nasıl yansıttığı ile ilgili fikirleri de sorulmuştur. Örneklem grubunun %80'ni medyanın bu tür haberleri dramatik bir şekilde verdiğine inanmaktadır. Örneğin katılımcılardan birisi "medya sadece suç haberlerini değil, her türlü haberi abartarak veriyor" derken bir diğeri "medya suç haberlerini abartmayı seviyor çünkü bundan para kazanıyor" diye ifade etmektedir. Buna karşın medyanın suça dair haberleri olduğu gibi verdiğini düşünenler de vardır (Bkz.: Tablo 3).

Tablo 3. "Sizce Medya Suç Haberlerini Nasıl Yansıtmaktadır?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	N	**%**
Abartarak	28	80
Olduğu gibi	7	20
TOPLAM	35	100

Araştırmada medyadaki suç haberlerini yakından takip etme ile suça maruz kalma korkusu arasında bir ilişkinin varlığı da araştırılmıştır. Bu çerçevede bireylerin suç korku düzeylerini ölçmek amacıyla suç korkusu çalışmalarında sıkça kullanılan "Gece mahallenizde tek başına yürürken kendinizi ne kadar güvende hissedersiniz?" sorusu yöneltilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre güvende hissederim ve güvende hissetmem diye iki kategori oluşturulmuştur. Örneklem grubunun % 62'si soruyu kendilerini güvende hissetmedikleri şeklinde cevaplamışlardır. 13 kişi ise güvende hissetmelerine rağmen yine de tedirgin olduklarını ifade etmişlerdir. Ardından yapılan ki kare ilişki testinde medyadaki suç haberlerini sık takip etme ile suç korkusu arasında bir ilişki olduğu ortaya konmuştur (X2(1, 35)= 5.272, p< .05). Medyadaki suç haberlerini yakından takip ettiklerini söyleyenlerin %77.3'ü kendilerini güvende hissetmediklerini söylemiştir. Tablo 4'de sonuçlar sunulmuştur.

Tablo 4. Medyayı Takip Durumuna Göre Suç Korkusu

		Suç Korkusu					
		Güvende		Güvensiz		TOPLAM	
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Medyadaki Suç Haberlerini Takip Düzeyi	Sık Takip Etme	17	77.3	5	22.7	22	100
	Az Takip Etme	5	38.5	8	61.5	13	100
	TOPLAM	22	62.9	13	37.11	35	100

X2=5.272, sd=1, p=0.033

Şiddetin kitle iletişim araçları vasıtasıyla topluma yayıldığı, üçüncü kişilerin şiddet eylemlerine bu yolla tanık oldukları ve bu eylemlerin yansıtılış biçimlerinden etkilendikleri (Gökulu ve Hosta, 2013: 1831) bilinmektedir. Bir katılımcının "medyanın korkum üzerindeki etkisi çok büyük, bu haberler nedeniyle aklımda acaba bana bir şey olur mu sorusu var devamlı."; bir diğerinin "medya, suç olaylarını çok ayrıntılı ve uzun süreli veriyor. Bu haberlerden sonra izlediğim suçun başıma gelmesinden çok endişe ediyorum." şeklindeki ifadeleri, medyanın korkuyu nasıl körüklediğini de özetlemektedir.

Örneklemin özellikle kadına yönelik şiddet haberlerinden çok etkilendiği görülmektedir. Medyadaki suç haberlerini yakından takip ettiklerini söyleyenler de sık takip etmediklerini ifade edenler de bu yönde görüş beyan etmiş, özellikle Özgecan Aslan cinayetine atıf yapmışlardır. Olayın medyada duyulmasından sonra cinsel saldırıya uğrama korkusuyla daha çok önlem almaya başladıklarını belirten katılımcılar, bir yandan cinayetin medyada sık haber konusu olmasının kadına şiddet konusunda farkındalık yarattığını ifade ederken bir yandan da cinsel suçlarla ilgili mağduriyet korkularını yükselttiğini söylemektedir. Araştırmaya katılanların hepsi, tecavüze uğrama ve öldürülme korkularının bu olayla birlikte tetiklendiğini ifade etmektedir. Diğer suçlarla ilgili ne hissettikleri sorulduğunda bir katılımcı, "dünya malı dünyada kalır, netice de çalınan malı yerine koymak mümkündür. Dövülürsün iyileşirsin. Ancak tecavüze uğramak aynı değil. Namusun elinden gitti mi korkunç. Zaten toplum da seni dışlıyor." diyerek tecavüzün kendileri için neden bu kadar korkutucu olduğunu özetlemektedir. Diğer katılımcılar da benzer cevaplar vermiştir.

Cinsel taciz ve tecavüzün kadınların en çok korktuğu suçlar arasında olduğu Warr (1985) tarafından yapılan çalışmada ortaya konmaktadır. 339 kişinin katıldığı çalışmada 16 farklı suç türü belirlenmiş ve katılımcılardan en çok hangi suç türünden korktuklarını sıralamaları istenmiştir. Elde edilen bulgulara göre kadınlar, en çok tecavüze uğramaktan korkmaktadır. Ferraro da aynı yönde görüş bildirmekte, kadın ve erkeklerin cinsel içerikli suçlar dışındaki suçlara uğrama korkularının aslında aynı düzeyde olduğunu öne sürmektedir. Ona göre kadınlar için herhangi bir suç eylemi beraberinde cinsel taciz riskini de doğurduğundan cinsel nitelikli suçlara karşı hissedilen korku, diğer tüm potansiyel suçlarla ilgili korkularını da yükseltmekte, erkeklerle kıyaslandığında daha yaygın/genel korku yaşamalarına neden olmaktadır (1995: 86-100).

Kadınlar yaşadıkları korku nedeniyle çeşitli önlemler almaktadır. Suç korkuları yüksek olsun ya da olmasın tüm kadınlar, özellikle cinsel içerikli suçlara maruz kalmamak için bazı stratejiler geliştirmektedir. Bu araştırma kapsamında elde edilen verilere göre katılımcıların %90'ı gece dışarı tek başına çıkmadığını, eğer çıkmaları gerekiyorsa mümkün olduğunca arkadaşlarıyla beraber gittiklerini ifade etmektedir. Bunun yanında tenha sokaklara gitmemek, yolda telefonla konuşuyormuş gibi yapmak, kalabalık caddelerde yürümeyi tercih etmek, karşıdan erkekler geldiğinde hızlı adımlarla önlerine bakarak yürümek, otobüse tek başına binmemek alınan genel önlemlerdendir. Bulgular, Warr (1985: 248) tarafından Seattle'da yapılan çalışmada elde edilen bulgularla paraleldir. Warr, yaptığı çalışmada kadınların %42'sinin yalnız başına dışarı çıkmaktan kaçındığı bulgusuna ulaşmıştır. %40'ı ise gece dışarı çıkmamayı tercih etmektedir. Bu oran erkeklerde yalnızca %9'dur. Bu durum kadınların genellikle kaçınma davranışı gösterdiği yönündeki literatürü desteklemektedir. Kaçınma davranışı, korkuya yol açan yerlerden ve insanlardan uzak durmayı ifade etmektedir. Örneğin; sokak aralarında toplanan gençler, otoparklar, duraklar, sosyal ve fiziksel düzensizliklerin yüksek olduğu muhitler, içkili mekânlar ve parklar suç işleme ihtimalinin yüksek olduğu sıcak bölgeler'dir. İnsanlar, özellikle hava kararıktan sonra bu tür yerlerde bulunmaktan kaçınarak suça maruz kalma korkularını düşürmeye çalışmaktadır (Miethe, 1995: 22-23). Katılımcıların

14'ünün Özgecan Aslan cinayeti sonrasında biber gazı taşımaya başladıklarını söylemesi de dikkat çekicidir. Sık sık arkalarına bakma ihtiyacı duyduğunu söyleyenler de vardır.

Tablo 5. Örneklemin Suçtan Korunmak Amacıyla Aldığı Önlemler

	N	%
Gece yalnız dışarı çıkmam	34	97.14
Tenha yerlere gitmem	32	91.42
Karanlık sokaklara girmem	33	94.28
Telefonla görüşüyor gibi yaparım	20	57.14
Otobüste tek kalmam	28	80
Biber gazı taşırım	14	40

SONUÇ

Günümüzde medyanın dördüncü kuvvet olduğu yolundaki söylemlerle sıklıkla karşılaşılmaktadır. Bununla medyanın çok geniş sayıdaki insan kalabalıklarına ulaşma ve onları yönlendirme, etkileme ve manipüle etme potansiyeline vurgu yapılmaktadır (Cangöz, 2013: 32). Medya organları, yaptıkları yayın ve haberlerle insanların davranışlarını, düşünce ve tutumlarını etkileyebilmekte hatta pek çok toplumsal olayın ortaya çıkması ve planlanmasında kilit rol oynamaktadır. Arap Baharı'ndan, Gezi Olayları'na kadar pek çok olayda medyanın oynadığı başrol hala hafızalardadır. Medya hayatın her alanına nüfuz ettiği gibi insanların duygularının şekillenmesinde de önemli rol oynamaktadır.

Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin çeşitli bölümlerinde okuyan kız öğrencilerle yapılan bu çalışma, insana dair evrensel duygulardan birisi olan korkunun medya yoluyla nasıl şekillendiğini gösteren çalışmalardan bir tanesidir. Araştırmaya göre medyadaki suç haberlerini yakından takip etmek ile suça maruz kalma korkusunun yükselmesi arasında bir ilişki vardır. Medyayı sık takip edenlerin suça maruz kalma korkusu daha yüksektir. Araştırmada saptanan bir diğer bulgu ise kadınların korkularının cinsel taciz ve tecavüzden kaynaklandığıdır. Literatürde sıkça ifade edilen bu iddia, söz konusu çalışmayla da doğrulanmıştır. Elde edilen verilere göre katılımcıların hepsi cinsel nitelikli suçlara maruz kalmaktan korkmakta, medyada yer alan bu tür haberlerden etkilenmektedir. Heath ve Gilbert, suça dair haberlerin kişisel bir problem olmaktan ziyade sosyal bir endişe haline dönüşmesi durumunda medya ile korku arasındaki ilişkinin güçlü olduğunu öne sürmektedir (Akt.: Chricos vd., 1997: 344). Türkiye'de son dönemlerin en çok konuşulan olaylarından birisi olan Özgecan Aslan cinayeti de toplumsal endişe yaratan haberlerdendir. Olayın her gün binlerce kadının kullandığı toplu taşıma aracında gerçekleşmesi, öldürülmeden önce genç kızın bedenine yönelik bir saldırının gerçekleştirilmesi ve işkence gördüğüne dair işaretlerin bulunması (canlıyken elinin kesilmesi gibi) kadınların korkularının yükselmesinde etkili faktörler olarak göze çarpmaktadır. Bütün bu faktörler yanında olayın medyada bir hafta süreyle sürekli işlenmesi ve cinayete dair tüm ayrıntıların paylaşılmasının da korkuyu artıran bir başka unsur olduğu gözlemlenmektedir. Kadınlar, korkuları nedeniyle daha çok kaçınma davranışına yönelmektedir.

KAYNAKÇA

Amerio, P. ve Roccato, M. (2005). "A Predictive Model for Psychological Reactions to Crime in Italy: An Analysis of Fear of Crime and Concern about Crime as a Social Problem". Journal of Community & Applied Social Psychology, 15: 17–28.

Aydeniz, H. (2012). Medyayı Tanımak. İstanbul: Nakış Ofset.

Başıbüyük O. ve Karakuş, Ö. (2010). "Sosyal Düzensizlik ve Toplum Destekli Güvenlik Politikaları". Sosyoloji Derneği, Türkiye Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 13(2): 65-97.

Cangöz, İ. (2013). İletişim Sosyolojisinde Tanımlar ve Kavramlar. Hayati Tüfekçioğlu (Ed.), İletişim Sosyolojisi (s. 2-29). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2666.

Cangöz, İ. (2013). İletişim Araştırmaları. Hayati Tüfekçioğlu (Ed.), İletişim Sosyolojisi (s.30-51). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2666.

Cereci, S. (2013). "Türkiye'deki Televizyon Kanallarında Yayınlanan Haber Bültenlerinde Dilin Kullanılma Biçimi: Masalsı Anlatım". İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 2(1): 7-24.

Chiricos, T., Eschholz T. ve Gertz, M. (1997). "Crime, News, and Fear of Crime: Toward an Identification of Audience Effects". Social Problems, 44(3): 342–57.

Chiricos, T, Padgett, K. ve Gertz, M. (2000). "Fear, Television News, and the Reality of Crime". Criminology, 38(3): 755–786.

Çardak, B. (2012). "Kadınların Suç Korkuları Üzerine Nitel Bir Çalışma." Güvenlik Bilimleri Dergisi, 1(1): 23-45.

Ditton, J., Chadee, D., Farrall, S., Gilchrist, E. ve Bannister, J. (2004). "From Imitation to Intimidation: A Note on The Curious and Changing Relationship Between the Media, Crime and Fear of Crime". British Journal of Criminology, 44(4): 595-610.

Erdönmez, E. (2009). The Effect of Media on Citizens' Fear of Crime in Turkey, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, University of North Texas.

Farrall, S, Bannister, J, Ditton, J. ve Gilchrist, E. (1997). "Questioning the Measurement of the "Fear of Crime": Findings From A Major Methodological Study". British Journal of Criminology, 37: 658-79.

Franklin, T. W., Franklin, C. A. ve Fearn, N. E. (2008). "A Multilevel Analysis of the Vulnerability, Disorder, and Social Integration Models of Fear of Crime". Social Justice Research, 21(2): 204.227.

Ferraro, K. F. (1995). Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk. Albany: State University of New York.

Gerbner, G. ve Gross, L. (1976). "Living With Television: The Violence Profile". Journal of Communication, 26(2): 172-199.

Gerbner, G. (1998). "Cultivation Analysis: An Overview". Mass Communication and Society, 1(3/4): 175-194.

Gökulu, G. (2012). Perceived Risk of Victimization and Fear of Crime: Fear of Crime Among University Students in Ankara, Turkey. Germany: Lambert Academic Pub.

Gökulu, G. ve Hosta, N. (2013). "Basında Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Analizi: Hürriyet, Sabah ve Posta Gazeteleri Örneği (2005-2008)". The Journal of Academic Social Science Studies, 6(2): 1829-1850.

Greenberg, M.S. ve Ruback, R.B. (1992). After the Crime: Victim Decision Making. London: Plenum Press.

Griffin, E. (2000). A First Look At Communication Theory. U.S: Mc Graw Hill.

Hale, C. (1996). "Fear of Crime: A Review of the Literature". International Review of Victimology, 4: 79-150.

Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması. (2014, 22 Ağustos) Erişim Tarihi: 1 Nisan 2015, http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16198

Heath, L. ve Petraitis, J. (1987). "Television Viewing and Fear of Crime: Where is the Mean World?". Basıc and Applıed Socıal Psychology, 8(2): 97-123.

Ilgaz Büyükbaykal, C. (2005). "Kitle İletişim Araçları ve Toplumsal Yaşam". İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 71-75. Erişim Tarihi: 26 Şubat 2015, http://www.journals.istanbul.edu.tr/iuifd/article/view/1019012706

Jackson, J. (2006). "Introducing Fear of Crime to Risk Research". Risk Analysis, 26(1): 253-264.

Kadınlar İmamı Dinlemedi. (2015, 14 Şubat). Erişim Tarihi: 1 Nisan 2015, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/214197/Kadinlar_imami_dinlemedi.html16

Karakuş, Ö. (2013). "Suç Korkusunun Sosyolojik Belirleyenleri: Sosyal Sermaye mi? Sosyal Kontrol mü?". Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14(1): 1-19.

Kul, M. (2009). Toplumda Suça İlişkin Korkunun Yapılaşması, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Liska, A. E. ve Baccaglini, W. (1990). "Feeling Safe by Comparison: Crime in the Newspapers". Social Problems, 37: 360-374.

Melde, E. C. (2007) Peer-Group Composition and the Percieved Risk of Victimization: Modeling Fear of Crime in a School-Based Sample, Yayımlanmamış Doktora Tezi, University of Missouri Criminology and Criminal Justice, St. Louis.

Miethe, T.D. (1995). "Fear and Withdrawal From Urban Life". ANNALS, AAPSS, 539: 14-27.

Özgecan Aslan Cinayetinde Türkiye'yi Kahreden Detay!. (2015, 14 Şubat). Erişim Tarihi: 26 Şubat 2015, http://www.milliyet.com.tr/ozgecan-aslan-icin-kadinlardan-gundem-2013849/

Öztürk, M. (2015). Sosyolojik Açıdan Suç Korkusu ve Yaşam Memnuniyeti: Mersin İli Örneği, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

Rader, N. E., Cossman, J.S. ve Porter, J. R (2012). "Fear of Crime and Vulnerability: Using a National Sample of Americans to Examine Two Competing Paradigms". Journal of Criminal Justice, 40: 134-141.

Sampson, R. J. (1991). "Linking the Micro and Macrolevel Dimensions of Community Social Organization". Social Forces, 70(1): 43-64.

Skogan, W. G. ve Maxfield, M. G. (1981). Coping With Crime: Individual and Neighbourhood Reactions. Beverly Hills, CA: Sage.

Türk Dil Kurumu. (2011). Türkçe Sözlük (11. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu.

Türk, G.D. (2013). "Demokrasinin Dördüncü Kuvveti Yeni Medya Teknolojileri". İnet-Tr'13, XVIII. Türkiye'de İnternet Konferansı, İstanbul Üniversitesi. Erişim Tarihi: 20 Şubat 2015, http://inet-tr.org.tr/inetconf18/bildiri/25.pdf

Warr, M. (1985). "Fear of Rape Among Urban Women". Social Problems, 32(3): 238-250.

Warr, M. (2000). Fear of Crime in the United States: Avenues For Research and Policy. David Duffee (Ed.), Criminal Justice 2000: Measurement and Analysis of Crime and Justice (Vol. 4) (s. 451-489). Washington, DC: U.S. Department of Justice.

Weitzer, R. ve Kubrin, C.A. (2004). "Breaking News: How Local TV News and Real World Conditions Affect Fear of Crime". Justıce Quarterly, 21(3): 497-520.